

Teaching Guide

Identifying Data					2022/23
Subject (*)	Galician Migrant Communities in America and Europe		Code	615472106	
Study programme	Mestrado Universitario en Migracións Internacionais: Investigación, Políticas Migratorias e Mediación Intercultural				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	1st four-month period	First	Obligatory	2	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Socioloxía e Ciencias da Comunicación				
Coordinador		E-mail			
Lecturers		E-mail			
Web	http://esomi.es/index.php/es/				
General description	<p>Os obxectivos do curso consisten en:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Estudar o desenvolvemento dos movementos migratorios galegos no contexto dos grandes movementos migratorios cara a América e Europa 2. Coñecer a evolución e composición dos fluxos migratorios cara a América e Europa (orixe e destino, variables sociodemográficas, etc.) 3. Coñecer as características económicas, sociais e demográficas da sociedade galega, na era da emigración masiva e na década dos 60, como principal lugar de emisión de emigrantes 4. Analizar a integración e inserción das comunidades galegas no exterior, incluíndo a perspectiva de xénero 5. Analizar a construción e evolución da identidade galega no exterior desde un enfoque interxeracional, a nivel familiar e institucional (asociacións e centros rexionais) 6. Estudar o retorno dos galegos e a inmigración dos seus descendentes en Galicia 7. Analizar o impacto da crise económica na reactivación das cadeas migratorias de galegos 				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A1	Comprender os límites epistemolóxicos do estudo das migracións internacionais e a natureza esencialmente política que sostén a definición e identificación do fenómeno migratorio.
A2	Relativizar e valorar as intensidades observadas dos movementos migratorios, desde unha perspectiva comparativa e contextualizada histórica e culturalmente
A3	Relativizar e valorar o impacto das migracións internacionais nas sociedades de orixe e destino en función do cambio social que xeran, dos intereses en xogo, e da construción social das identidades culturais
A4	Profundidade na análise dos movementos migratorios asociados á historia e á situación actual de Galicia, como orixe e como destino
A5	Comprender os argumentos filosóficos e xurídicos tras as distintas perspectivas sobre as migracións internacionais e as problemáticas sociais que xeran.
A6	Dominar as principais fontes de documentación estatística e bibliográfica que lle permita manterse informado e iniciar e programar estudos exploratorios sobre temáticas relacionadas coas migracións internacionais
A7	Coñecer as virtudes e as limitacións das principais fontes e indicadores estatísticos para a descrición dos movementos migratorios en distintos contextos territoriais e na súa evolución temporal
A8	Comprender o potencial das distintas técnicas de investigación social para o estudo das migracións internacionais así como os condicionamentos deontolóxicos profesionais.
A9	Manexar os conceptos fundamentais no estudo das migracións internacionais
A10	Coñecer suficientemente os autores e traballos de maior relevancia académica e profesional
A11	Ter suficiente capacidade de abstracción para presentar o fenómeno migratorio dende unha perspectiva macro-sociolóxica e na súa relación máis ampla coa estrutura social e o mercado de traballo

B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B7	Resolver problemas de forma efectiva
B8	Comunicarse de xeito efectivo nun ámbito de traballo
B9	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B10	Traballar de forma colaboradora
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Capacidade para interpretar, seleccionar e valorar conceptos adquiridos noutras disciplinas do ámbito social
B13	Capacidade para a aprendizaxe de novos métodos e teorías, que doten dunha gran versatilidade para adaptarse a novas situacións
C1	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
1. Coñecer o contexto galego no marco dos movementos migratorios en España, o perfil dos emigrantes e o contexto das principais sociedades receptoras. Identificar a importancia das cadeas migratorias, como ferramenta facilitadora da migración e a súa posterior inserción nos países de acollida, así como xeradora dela identidade española no exterior. Identificar e valorar o impacto que a emigración tivo en Galicia.	AC1 AC2 AC3 AC4 AC5 AC7 AC9 AC11	BC1 BC3	CC5
2. Identificar a complexidade migratoria de Galicia actual consecuencia da emigración histórica en Galicia (tipoloxía da inmigración). Analizar o impacto que a crise ten nos movementos migratorios galegos.	AC1 AC2 AC4 AC6 AC7 AC9 AC11	BC1 BC3 BC6	CC5
3. Coñecer as investigacións que abordan os movementos migratorios galegos desde diferentes disciplinas, desde unha perspectiva de xénero e xeracional. Coñecer e dominar as diferentes metodoloxías, utilizadas para o estudo das migracións.	AC1 AC2 AC4 AC5 AC6 AC7 AC8 AC9 AC10 AC11	BC1 BC2 BC3 BC12 BC13	CC1 CC5

4. Interpretar os coñecementos teóricos e prácticos, relacionar as migracións a América e Europa co contexto migratorio galego actual. Ser capaz de comunicalos de forma oral e por escrito.	AC1	BC1	CC1
	AC2	BC2	CC5
	AC3	BC3	
	AC4	BC7	
	AC5	BC8	
	AC6	BC9	
	AC8	BC10	
	AC9	BC11	
	AC10	BC12	
	AC11	BC13	

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Os movementos migratorios cara a América	<ul style="list-style-type: none"> - Contexto galego - Principais países de acollida e o seu contexto social, económico e político - Perfil dos emigrantes: económicos e políticos, orixe social, sexo e idade
2. Os movementos migratorios cara a Europa	<ul style="list-style-type: none"> - Contexto galego - Principais países de acollida e o seu contexto social, económico e político - Perfil dos emigrantes: económicos e políticos, orixe social, sexo e idade
3. A integración das comunidades migrantes en América e Europa	<ul style="list-style-type: none"> - As cadeas migratorias e o seu papel en: <ul style="list-style-type: none"> A elección do destino migratorio A inserción laboral A integración laboral -A integración e inserción no mercado de traballo segundo xénero da poboación galega -A integración dos descendentes de emigrantes nados no exterior -A identidade española no exterior
4. As investigacións sobre comunidades migrantes galegas en América e Europa	<p>En América: os casos de Cuba e Arxentina</p> <p>En Europa: Francia e Suíza</p>
5. Galicia ?un lugar migratorio?	<ul style="list-style-type: none"> - A tipoloxía da inmigración en Galicia: retornados, descendentes e inmigrantes estranxeiros - Evolución, composición e tendencia da inmigración en Galicia - O impacto da crise económica e a reactivación das cadeas migratorias.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Document analysis	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11 B2 B3 B6 B8 B10 B11 B12 C1 C5	0	9	9
Supervised projects	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B7 B9 B12 B13 C1	0	15	15
Personalized attention		26	0	26

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Document analysis	Facilitarase material polas profesoras: lecturas, datos estatísticos, documentais ou películas. Para a súa consulta e análise crítico. Os documentos e material compartiranse a través da plataforma Moodle.
Supervised projects	A materia avaliarase a través da realización dun traballo escrito individual, no que se relacionarán os diferentes contidos da materia (teóricos e prácticos) As instrucións para a realización do traballo compartiranse a través da plataforma Moodle. Guiarase ao alumnado na realización do traballo tutelado, mediante a atención personalizada.

Personalized attention

Methodologies	Description
Supervised projects	Para o desenvolvemento do traballo tutelado, recoméndase a consulta cos profesores, co fin de acordar os criterios de calidade que procede empregar, e os obxectivos que debe alcanzar o alumnado para superar a avaliación. Estas consultas faranse por medio de titorías, persoais ou grupais no horario de titorías, ou mediante o uso das novas tecnoloxías de comunicación (skype), con concertación previa. Para facilitar o seguimento dos traballos, admítense e promoven as consultas por correo electrónico.

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Supervised projects	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B7 B9 B12 B13 C1	A materia avaliarase a través da realización dun traballo escrito individual, no que se relacionarán os diferentes contidos da materia (teóricos e prácticos)	100

Assessment comments

En caso de non poder acceder ou de non superar a avaliación a través do traballo tutelado, tense dereito a exame da convocatoria oficial, de carácter presencial. Os alumnos non asistentes realizarán o exame de modo oral mediante unha do TIC dispoñibles para ese efecto.
--

Sources of information

<p>Basic</p>	<ul style="list-style-type: none">- () .- Alted, A. y Asenjo, A. (Coords.) (2006). De la España que emigra a la España que acoge. Madrid: Fundación Francisco Largo Caballero- Cagiao, P. (2007). Os galegos de Ultramar. Arrecife Edicións-La Voz de Galicia- Castillo, J.C. (1980). La emigración española en la encrucijada: estudio empírico de la emigración de retorno. . Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS)- Liñares, X.A. (Coord.) (2009). Hijos y nietos de la emigración española : las generaciones del retorno. Vigo: Grupo España Exterior- Oso, L. (2004). Españolas en París: estrategias de ahorro y consumo en las migraciones internacionales. Barcelona: Bellaterra- Oso, L. (Dir.) (2008). Transciudadanos: hijos de la emigración española en Francia. Madrid: Fundación Francisco Largo Caballero- Oso, L.; Golías, M. y Villares, M. (2008). Inmigrantes extranjeros y retornados en Galicia: la construcción del puente transnacional. Política y sociedad, 45(1), 103-117.- Oso, L. y Villares, M. (2008). ?Galegas en Europa: una perspectiva comparada entre Francia y Países Bajos (1950-1990)?. Cid Fernández, X. M.; Domínguez Alberte, X. C. y Raúl Soutelo Vázquez: Migracións na Galicia contemp- Vázquez, A. (2008). ?Unha visión xeral da emigración galega contemporánea a América e a Europa?. in Cid Fernández, X. M.; Domínguez Alberte, X. C. y Raúl Soutelo Vázquez: Migracións na Galicia cont- Yañez, C. (1999). Los mercados de trabajo americanos para la emigración ultramarina. A. Fernández y J. Moya (ed.), La inmigración española en Argentina, Biblos, Buenos AiresEl tren de la memoria (Documental) (2005) Arribas, M. y Pérez, A. (Directoras) España: LaLguana / Oasis P.C.Gallego (Película)(1988) Gómez, M. O. (Director) Coproducción Cuba-España; ICAIC / S.G.Producciones Cinematográficas S.L. Les femmes du 6ème étage / Las chicas de la sexta planta (Película) (2010) Le Guay, P. (Director) Francia: Les Films de la Suane / France 2CinémaTriscornia(Documental) (2010). Ángulo, Y. (Director) Cuba: Red Iberoamericana de Masculinidades. Un franco, 14 pesetas (Película) (2005) Iglesias, C. (Director) España: Drive Cine / AdivinaProducciones Vientos de agua(serie de TV) (2005) Campanella, J.J. (Director) Coproducción Argentina-España: 100 bares producciones / Tele 5
--------------	--

Complementary	<ul style="list-style-type: none"> - Aguilera, M J. (2000). La emigración española a América a lo largo del siglo XX. . A Distancia. 18. 1. pp. 201 ? 208 Monográfico, Cambios en la población española a lo largo del sigl - Barnet, M. (1983). Gallego . Instituto Cubano del Libro. Editorial Letras Cubanas. La Habana, Cuba. - Cagiao, P. (2007). Experiencia de Galicia y América Latina. En VII Jornadas de Codesarrollo: Remesas y Desarrollo Local, Lleida. - Da Orden, M.L. (2004). Inmigración española, familia y movilidad social en la Argentina moderna Una mirada desde Mar del Plata (1890-1930).). Ed. Biblos. Colección La Argentina Plural, Buenos Aires. - Da Orden, M.L. (2010). Una familia y un océano de por medio : la emigración gallega a la Argentina, una historia a través de la memoria epistolar. Anthropos, Barcelona - De Cristóforis, N.A. (2006). Ideas y políticas migratorias españolas a fines del Antiguo Régimen: el caso astur-galaico. Anuario de Estudios Americanos, 63, 2, julio-diciembre, pp.117-150. scuela de Estudios Hispano-Ameri - Farías, R. (Coomp.) (2007). Buenos Aires Gallega. Inmigración, pasado y presente. Temas de patrimonio cultural nº 20. Comisión para la Preservación del Patrimonio Cultural de la Ciud - García, M. (2005). La eficacia de las redes y los resultados de los vínculos: las elites de los emigrantes españoles en la Argentina (1862-1923) . Revista Complutense de Historia de América, vol. 31, pp.147-176. Universidad Complutense de Madrid. - Golías, M. (2015). Los herederos de la ciudadanía. Los nuevos españoles a través de la Ley de la Memoria Histórica en Cuba y Argentina. Barcelona: Icaria - González, E. (2009). Redes sociales y emigración: el caso de los marplatenses. . Revista de Indias, 2009, vol. LXIX, n.º 245, pp.199- 224. Instituto de Historia (CSIC), Madrid. - González, E. (2011). Desde Argentina la reincorporación a España de emigrantes españoles y sus descendientes con doble nacionalidad.. Amériqne Latine Histoire et Mémoire. Les Cahiers ALHIM, (22). - González, J.C. (2003). Emigración de mujeres gallegas a Cuba: Las Hijas de Galicia. Vigo: Editorial EcoVigo - González, J.C. y Angulo, Y. (). Un origen, dos sexos y vários estereotipos discriminatorios. Red Iberoamericana y Africana de Masculinidades, Universidad de La Habana, Cuba - Hoerder, D. (1995). Mercados de trabajo, comunidad y familia: Um análisis de género del proceso de inserción y aculturación. Estudios Migratorios Latinoamericanos, nº30 pp.249-276. Centro de Estudios Migratorios Latinoamerica - Izquierdo, A. (Ed.) (2011). La migración de la memoria histórica. Barcelona: Bellaterra - Sánchez, B. (1995). Las causas de la emigración española 1880-1930. Madrid: Alianza - Núñez Seixas, X.M (2001). Emigración transoceánica de retorno e cambio social na Península Ibérica: Algunhas observacións teóricas en perspectiva comparada. Santiago de Compostela: Estudos Migratorios, 11-12 - Soutelo, R. (2001). De América para a casa: correspondencia familiar de emigrantes galegos no Brasil, Venezuela e Uruguai, 1916-1969. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega - Vidal, J.A. (2006). Cadenas migratorias locales, nichos laborales y empresariales e el colectivo gallego de Cuba: 1899-1959. Revista Complutense de Historia de América. Vol. 32, pp197-2, Madrid. - Vilar, J.B. (2006). La España del exilio. Las emigraciones políticas españolas en los siglos XIX y XX. Madrid: Síntesis <p>FONTES ESTATÍSTICAS: Padrón de Españois Residentes no Estranxeiro (PERE), Instituto Nacional de Estatística Censo Electoral de Residentes Ausentes (CERA), Instuto Nacional de Estatística Enquisa de Variacións Residenciais (EVR), Instituto Nacional de Estatística Movements migratorios, Instituto Galego de Estatística</p>
----------------------	---

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.